

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.231/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperes képviselő (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperes képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (15. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 1.K.700.163/2022/14. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a perrel érintett időszakban az alperes hivatásos állományú tagjaként a szolgálati hely állományában teljesített szolgálatot körzeti megbízott beosztásban. A működési körzete község¹ és község² településekre, a község³ Körzeti Megbízotti Csoport (a továbbiakban: KMB Csoport) működési körzete e településeken kívül további 9 településre terjedt ki, amelyre az alperes működési körzet leírását adott a részére. A felperes a perbeli időszakban havonta átlagosan 9-15 szolgálatot teljesített, amelyek 75%-a esetében a KMB Csoport működési körzetén kívül kellett eljárnia, a működési körzetébe tartozóan teljes szolgálatot nem látott el. A kinevezése szerinti beosztása mellett járőri, járőrszolgálati, átkísérési, kísérőőri, ismert és ismeretlen elkövetőkkel szembeni szabálysértési részfeladatokat (előkészítő eljárás, őrizetbe vételről szóló határozat előkészítése), illetőleg ideiglenes megelőző távoltartási feladatokat is ellátott ellentételezés nélkül; az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete és az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a 2018. november 1. és 2021. november 30. napjai közötti időszak – mindösszesen 37 hónap – tekintetében 1.072.556 forint megbízási díj, és annak 2020. május 16. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) - c) pontjaira és (2)-(5) bekezdéseire, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2. , 21., 24., 25. a) és g), 63. pontjaira, V. fejezetének 44-46. pontjaira, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 55-82. pontjaira, a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszolgálati Szabályzat) 115-128. pontjaiban foglaltakra alapította. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú ítéletére hivatkozva állította, hogy a munkáltatónak az a joga, hogy a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát; amennyiben a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végezte, a többlétszolgálatért díjazásra jogosult. Tekintettel arra, hogy lényegében több különböző beosztás feladatait látta el, amelyek a szolgálatteljesítési ideje jelentős részét tették ki, a megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg, azokat a hónapokat figyelembe véve, amikor a beosztása szerinti tevékenységén és a KMB Csoport működési körzetén kívül ténylegesen ellátta a sajátjától eltérő beosztási feladatait. A hivatkozott szolgálati feladatok ellátásáról tételes kimutatást csatolt.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúságát is vitatva. Álláspontja szerint a perbeli esetben a megbízási díj fizetésének Hszt. 71. § (1) bekezdés a) - c) pontjaiban rögzített feltételei nem álltak fenn. A felperes ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztást nem töltött be, olyat a

szolgáltatelljesítési helyével összefüggésben nem jelölt meg, keresete azzal kapcsolatban csupán vélelmeket tartalmazott; a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személyt nem helyettesített, e tekintetben a feltételek fennállását még csak nem is valószínűsítette. Nem vitatta, hogy a járőr és a körzeti megbízott egymástól eltérő beosztás, amelyek között hasonlóságok és átfedések vannak. A felperes által ellátott járőri, járőrvezetői feladatok a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó közterületi alaptevékenységek, amelyek nem minősülnek a kinevezéstől eltérő többletfeladatnak. A felperes nem jelölt meg olyan szolgálati feladatot, amely a KMB Szabályzat 2. pontjában írtak körén kívül esett; a KMB Szabályzat felhívott pontja ugyanis összefoglaló jelleggel határozza meg a körzeti megbízott beosztásba tartozó feladatok körét, amelyet a norma további részei pontosítanak. A KMB Szabályzat 37. pontja értelmében a körzeti megbízott szolgáltatelljesítési ideje legalább 70%-át a közterületi szolgálatnak kell kitennie. A felperes a rendőri feladatok összehangolása, a szolgáltatellátás hatékonyságának növelése érdekében a KMB Szabályzat 15., 21. és 24. pontjai alapján a működési körzetéből elvonható volt. A felperes nem jelölte meg, hogy egyfős járőrszolgálatot mikor látott el, a csatolt kimutatásokból az sem derül ki, hogy a megjelölt átkísérési feladatok az alaptevékenységéhez kapcsolódtak-e. A fogda- és kísézői szolgálatok felperes általi teljesítését teljes egészében vitatta, a szabálysértési előkészítő eljárási feladatok ellátása kapcsán akként nyilatkozott, hogy azokat a felperes a KMB Szabályzat 63. pontja alapján teljesítette, ideiglenes megelőző távoltartási feladatot pedig csupán két alkalommal, azaz eseti jelleggel látott el.

[4] A megbízási díj felperes által igényelt összegét számszakilag nem kifogásolta, annak mértékét azonban eltúlzottnak találta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.072.556 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr1.) 2. számú mellékletében, a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 18., 20-22., 24-25., 31., 37., 57-58., 61-63., 70. pontjaiban, a Járőr Szabályzat 4-5., 7., 10. és 60. pontjaiban, továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 69-70. §-aiban foglaltakra alapította. A tényállást a perben csatolt okiratok, a felperes személyes nyilatkozata és a perben meghallgatott tanú vallomása alapján állapította meg.

[6] A KMB Szabályzat fogalom-meghatározásai alapján megállapította, hogy a felperes működési körzete község² és község¹ települések területe volt, a KMB Csoport létrehozása nem eredményezte az eredeti működési körzet megváltoztatását, kibővülését. Rögzítette, hogy a töretlen bírói gyakorlat értelmében a hivatásos állomány tagjának az általános munkavégzési kötelezettségét konkrét tartalommal a munkáltató utasításai töltik meg, ez a munkakör kereteit nem lépheti túl. A KMB Szabályzat egyértelműen kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Rámutatott arra is, hogy a KMB Csoport működési körzet leírását olyan módon kell elkészíteni, hogy az

abba besorolt körzeti megbízott működési körzetét az elkülönítve tartalmazza. Az ítéletének [91]-[96] bekezdéseiben kiemelte, hogy a járőri és a körzeti megbízotti beosztás eltérő besorolási osztályba tartozó önálló szolgálati beosztások; a körzeti megbízott közterületi tevékenysége a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó, míg a járőri feladatok, a járőrszolgálat ellátása a járőri beosztáshoz tartozó feladat, függetlenül attól, hogy a feladatok között átfedések lehetnek. A felperes a perbeli időszakban az alperes utasítása alapján a KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően a működési körzetén és a KMB Csoport működési körzetén kívül rendszeresen járőri feladatokat teljesített, számos esetben nem járőrrel közösen, illetve egyedül, ami beosztásától eltérő többletfeladat ellátásnak minősült. A KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott a járőri feladatokat milyen szűkítésekkel hajthatja végre; amennyiben a KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően teljesít járőri feladatokat, az a beosztásától eltérő feladatellátást jelent. A működési körzetén kívüli – a KMB Csoport működési körzetével nem azonos – feladatellátás mindig a beosztástól eltérő feladatellátást jelent, függetlenül attól, hogy a munkáltató a munkaköri leírásban mit jelölt meg munkavégzési helyként, illetve, hogy annak teljesítésére a felperes számára utasítást adott.

[7] Rámutatott, hogy az átkísérési, kísérőőri beosztás feladatai sem tartoztak a felperes feladatai közé, ezen szolgálati beosztásba nem tartozó feladatellátások ugyancsak többletfeladatok, melyek egyben tilalmazottak is a körzeti megbízott számára.

[8] Rögzítette, hogy a KMB Szabályzat 63. pontja alapján a felperes körzeti megbízottként a működési körzetében szabálysértési eljárásban részt vehetett, azonban szabálysértési őrizetbevételei határozat és ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő határozat elkészítésére, kézbesítésére a KMB Szabályzat 25. g) pontja szerint nem lehetett volna igénybe venni.

[9] Hangsúlyozta, hogy a felperes által a fokozott ellenőrzések, illetve a különleges jogrend alkalmával ellátott feladatok nem feleltek meg a KMB szabályzat 21. pontjában foglaltaknak. Az alperes általánosságban hivatkozott a KMB Szabályzat 21. pontjának alpontjaira; az a) és e) alpontok vonatkozásában konkrét nyilatkozatot nem tett, a b) és c) alpontok esetei egyértelműek, a d) pont tekintetében nem bizonyította, hogy a TIK általi küldések valamennyi alkalommal különlegesen indokolt, késedelmet nem tűrő esetekben (az élet, testi épség, vagyonbiztonság veszélyeztetése) történtek.

[10] A felperes a perbeli időszakban a működési körzetében egyetlen esetben sem látott el teljes szolgálatot, valamint a szolgálatainak 75%-ában a KMB Csoport működési körzetén kívül is végezte a feladatait. A munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.I.10.751/2016/4., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.40.447/2021/4.). Megállapította, hogy a többletfeladatok elrendelésére egyrészt a létszámhiány miatt, másrészt a különleges jogrendből fakadóan került sor; a felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjai alapján egyaránt megalapozottnak ítélte.

[11] A megbízási díj százalékos mértékét és összegszerűségét a keresetben megjelöltek szerint alaposnak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[12] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, 45. §-ában, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 10. § (2) bekezdésében, a – tévesen BMr2.-ként megjelölt – BMr1. 2. számú mellékletében, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdésében, a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 18., 20-22., 24-25., 31., 37., 57-58., 61-63. pontjaiban, a általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevéenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII.21.) ORFK utasítás (a továbbiakban: TIK utasítás) 3. és 28. pontjaiban foglaltak megsértése, téves értelmezése miatt.

[13] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyes jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, azonban a tényállást csak részben állapította meg megfelelően, és ebből következően a megállapított tényállásnak a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel történő összevetése útján téves következtetésekre jutott; a tényállás [5], [8] bekezdései alatt olyan megállapításokat tett, amelyek a perben rendelkezésre álló és beszerzett bizonyítékok értékeléséből megalapozottan nem következnek. A per adatai nem támasztották alá, hogy a felperes a TIK utasítás alapján rendszeresen járőri feladatokat, járőrszolgálatot látott el. A közterületi szolgálatellátás legalapvetőbb formája a járőrözés, a KMB Szabályzat 37. pontjára figyelemmel a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének 70%-ában közterületi tevéenység ellátására köteles. A felperes csupán azt kifogásolta, hogy e feladatokat működési körzetén kívül is ellátta. Önmagában az alapján, hogy esetlegesen a működési körzetén kívül is ellátott ilyen feladatot, nem jelenthető ki megalapozottan, hogy járőr beosztásba tartozó feladatot látott el. A TIK ügyeletvezetője a teljes, aktuálisan szolgálatot teljesítő személyi állomány vonatkozásában gyakorolja az utasításadás jogát, következésképpen megalapozatlan, hogy a TIK utasítása alatt ellátott feladatok kizárólag járőr beosztásba tartozó feladatok lennének. Abból pedig, hogy a felperes szolgálati helyén a perbeli időszakban több járőri és járőrvezetői státusz betöltetlen volt, nem vonható le olyan következtetés, hogy a ténylegesen dolgozó járőrök és járőrvezetők az alacsony létszám miatt nem tudták ellátni a járőri munkát. Állítása szerint a járőri állomány tevéenységének értékelése körében az elsőfokú bíróság a hatáskörén jogszabálysértő módon túlterjeszkedett, mert nem képezte a per tárgyát annak vizsgálata, hogy a járőri állomány a feladatát miként tudta ellátni. Hangsúlyozta, hogy a létszámhiány önmagában nem igazolja a megbízási díjra való jogosultságot. Állította, hogy a felperes a működési körzetéből a KMB Szabályzat 21. pont d) alpontja értelmében jogszerűen elvonható volt. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a jogalkotói szándék hibás értelmezése útján, a KMB Csoport létrehozása indokának téves értelmezésével határozta meg a körzeti megbízott működési körzetének fogalmát, illetőleg az ítéletének [92]-[95] bekezdéseiben tévesen értelmezte a közterületi szolgálat fogalmát is. A közterületi szolgálatellátás a közrendvédelmi szolgálati ágon belül helyezkedik el, legalapvetőbb formája a járőrözés, melyet a járőr és a körzeti megbízott is elláthat, utóbbi

jellemzően a járőrözés keretében a KMB Szabályzat 50-63. pontjaiban írt rendészeti feladatként.

[14] Tévesnek tartotta az ítélet [93] bekezdésében megfogalmazott következtetést is, miszerint a körzeti megbízott által ellátott közterületi szolgálat lényegében csak akkor tekinthető a körzeti megbízotti beosztásba tartozó feladatnak, ha azt a körzeti megbízott a működési körzetében és járőrrel közösen végzi. A körzeti megbízottnak a tanú által hivatkozott bővebb feladatrendszer indokolja a körzeti megbízott beosztásnak a járőr és járőrvezetői beosztáshoz képest magasabb jogszabály szerinti besorolását, melyhez magasabb összegű illetmény is társul. E körben a KMB Szabályzat 15., 21., 22., 24. pontjaira hivatkozott, amelyek a körzeti megbízotti feladatellátást (így a közterületi szolgálatot is) a KMB Csoport teljes körzeti megbízotti működési körzetében írják elő, esetlegesen több körzeti megbízott közös szolgálatellátásával.

[15] Hangsúlyozta, hogy a felperes az ítéletben foglaltakkal ellentétben nem került beosztásra átkísérési szolgálatba és nem látott el kísérorri feladatot, ezért ennek alapján, figyelemmel a végrehajtott átkísérések csekély számára is, nem állapítható meg a megbízási díjra való jogosultsága. Tévesen rögzítette tényként az elsőfokú bíróság ítéletének [5] bekezdésében azt is, hogy a felperes a beosztáshoz nem tartozóan, rendszeresen látott el működési körzetén kívül szabálysértési előkészítő eljárási és ideiglenes megelőző távoltartási feladatokat.

[16] Tévesnek és jogszabálysértőnek tartotta a KMB Szabályzat 21. pontjában szabályozott esetkörök fennállása hiányának megállapítását; álláspontja szerint a körzeti megbízott a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte külön-külön a 21. pontban foglalt esetköröket. Hangsúlyozta, hogy a rendszeresség nem kizáró feltétel az eseti jelleg meghatározásakor, késedelmet nem tűrő rendőri intézkedés céljából nem mellőzhető a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonása pusztán amiatt, hogy erre az adott szolgálati napon, vagy adott hónapban már többször, vagy rendszeresen sor került. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértően állapította meg annak igazolatlanságát, hogy a TIK küldésekre különösen indokolt, késedelmet nem tűrő rendőri intézkedések miatt került sor, mert az ezzel ellentétes állítások valóságát a felperesnek kellett volna bizonyítania. E körben megjegyezte, hogy a késedelmet nem tűrő rendőri intézkedés nem kizárólag járőri feladat és azt a felperesnek a működési körzetén kívül is el kell látnia, egyebekben pedig a felperes küldései megfeleltek a KMB Szabályzat 21. pont d) alpontjának. Kiemelte, hogy e feladatok ellátására kifejezetten a világhárvány miatt elrendelt veszélyhelyzet időszakában került sor, amikor is olyan többletterhek hárultak a rendőrségre, ami kihatott a teljes személyi állományára; az elsőfokú bíróság azonban mindezt figyelmen kívül hagyta.

[17] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[18] Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtegette ki eltérő jogi álláspontját.

[19] A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy a tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Az alperes részben vitatta a tényállást az elvégzett járőrfeladat, járőrszolgálat tekintetében, de nem jelölte meg, hogy mit tart helyes ténynek és milyen bizonyíték támasztja alá az állítását. Hangsúlyozta, hogy a körzeti megbízotti és a járőrfeladatok elválnak egymástól, és a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat. A per alapját képező járőr és egyéb feladatok rendszerezsek, nem eseti jellegűek voltak. Nem vitatta, hogy a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési ideje 70%-át közterületen kell töltenie, azonban ennek a követelménynek főszabályként a saját működési körzetében kell teljesülnie. Kiemelte, hogy a közterületi szolgálat nem feleltethető meg a járőrszolgálatnak; a körzeti megbízott járőrszolgálatra csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, ezért a működési körzetén kívül, a KMB Csoport működési területén sem vehető igénybe járőrszolgálatra.

[20] A fellebbezésben nyomatékosan hivatkozott körzeti megbízotti csoport létrehozásával kapcsolatos alperesi érvelést a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére utalással alaptalannak tartotta. Megjegyezte, hogy az alperesi álláspont elfogadása esetén sem lenne megalapozatlan a megbízási díj igénye, mert rendszeresen a körzeti megbízotti csoport körzetén kívül is látott el szolgálati feladatokat.

[21] Előadta, hogy az alperes – a feladatok ellátásának elismerése mellett – súlytalanul ragaszkodott ahhoz is, hogy átkísérési és kísézői beosztásba nem volt beosztva. Ezen feladatok ellátásának annyiban volt jelentősége, hogy azok kifejezetten tiltottak a körzeti megbízottak számára.

[22] A működési körzeten kívüli feladatellátás tekintetében azzal érvelt, hogy a kimentési okok pontos megjelölése, az e körben való tényállítás és bizonyítás az alperes terhére esett, aki azonban részletes tényállítást a kimentés körében nem tett, bizonyítékot nem szolgáltatott; a különleges jogrendre hivatkozása konkrét tényelőadás hiányában szintén nem fogadható el.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[23] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[24] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján túlnyomórészt helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[25] Az alperes fellebbezésében a tényállás tisztázottsága és a bizonyítékok értékelése tekintetében állított eljárásjogi jogszabálysértést, illetőleg az elsőfokú ítélet anyagi jogi megállapításainak felülvizsgálatát kérte.

[26] Az alperes a megállapított tényállás körében nem vitatta a felperes feladatait tartalmazó kimutatást, azonban azzal érvelt, hogy a rendszeresen ellátott járőri feladatok, járőrszolgálat, valamint a szabálysértési előkészítő eljárási és ideiglenes megelőző távoltartási feladatok elvégzéséért a felperes nem tarthat igényt megbízási díjra, mivel azok a szolgáltatási beosztásába tartoztak. A per érdemi eldöntése szempontjából annak nem volt jelentősége, hogy ezen feladatokat a felperes a TIK vagy az előjárója utasítása alapján végezte; ahogyan annak sem, hogy a feladatokat az utasításoknak és a szakmai szabályoknak megfelelően kellett ellátnia. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy nem a tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése, hanem a jogi minősítés körébe tartozik (ezáltal anyagi jogi kérdés) annak megítélése, hogy az ítéletben – a feladatkimutatásra és a tanúvallomásra figyelemmel – a jellegüket, típusukat tekintve tényszerűen helyesen rögzített feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e.

[27] Az elsőfokú bíróság azon megállapítását, miszerint az alperesnél gyakorlat volt, hogy a járőrök létszámiánya miatt a körzeti megbízottak járőri feladatokat is elláttak, a perben meghallgatott tanú vallomása tényszerűen alátámasztotta. Az alperes fellebbezésében a megállapított tényállás körében azt is vitatta, hogy a felperes rendszeresen ellátott az elsőfokú ítélet [5] és [7] bekezdéseiben szereplő, a körzeti megbízotti működési körzetén és a KMB Csoport működési körzetén kívüli feladatokat. A per adatai és a tanúvallomás alátámasztották a felperes által végzett, a működési és a KMB Csoport működési körzetén kívüli feladatok ellátását; ezért az alperes a tényállás ezen részének helytállóságát alaptalanul vitatta.

[28] A másodfokú bíróság mindezekre figyelemmel megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (2) bekezdése körében nem követett el olyan eljárási jogszabálysértést, mely az ügy érdemére kihatott volna.

[29] A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése körébe nem tartozó minden más kifogásolt ítéleti megállapítás (pl. a körzeti megbízott működési körzetének értelmezése, a KMB Csoport létrehozásának célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozott a felperes körzeti megbízotti beosztásába, és melyek haladták meg azt) az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartozott és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadt; mely vitatott jogkérdések vizsgálatát a Kúria már elvégezte.

[30] Azzal az elvi tétellel az alperes is egyetértett, hogy a körzeti megbízott és a járőr két külön beosztást jelent. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta, hogy amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, a

járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és a csoport működési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többlétszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy a KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítésekkel hajthat végre, vagyis csak járőrvezetői feladatot láthat el a szolgálat végrehajtására beosztott járőrrel közösen, a körzeti megbízotti körzetén belül. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, ellentételezésre jogosult.

[31] Az alperes a megállapított tényállás körében nem vitatta a felperes feladatait tartalmazó kimutatást, azonban azzal érvelt, hogy a felperes átkísérési, kísérorőri feladatot nem látott el, továbbá a rendszeresen ellátott járőri feladatok és járőrszolgálat, valamint a szabálysértési előkészítő eljárási és ideiglenes megelőző távoltartási feladatok elvégzéséért nem tarthat igényt megbízási díjra, mivel azok a szolgálati beosztásába tartoztak.

[32] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és a KMB Csoport működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő rendszerességgel látta el, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, valamint – nyilatkozat hiányában – a 21. pont a) és e), illetve – bizonyítatlanság hiányában – a 21. pont b) és c) alpontjai; ezek a feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A 21. pont d) alpontja vonatkozásában az alperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a TIK küldésekre késedelmet nem tűrő rendőri intézkedések miatt került sor, azonban ezen állítását a perben semmivel nem támasztotta alá, ezért azt a másodfokú bíróság nem fogadta el. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következetes bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását; erre a Kúria egységesen és következetesen már több határozatában rámutatott (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[33] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott tehát arra is, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége a megbízási díjra nem ad alapot. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem alkalmasak. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla is irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.). Az ítéltábla hangsúlyozza, önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan különleges jogrend van kihirdetve, nem lehet kellő indoka annak, hogy a körzeti megbízottat egyébként azzal össze nem függő feladatra igénybe vegyék.

[34] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri feladatokra, ezért a működési körzeten kívüli járőri tevékenysége a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította.

[35] A másodfokú bíróság e tekintetben leszögezi, hogy a KMB Szabályzat ugyan szolgálati viszonyra vonatkozó szabály, de nem jogszabály, így annak fellebbezésben megjelölt pontjai megsértésére történt hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adhatott alapot [Kp. 99. § (1) bekezdése, 100. § (2) bekezdés b) pontja]. Az ítéltábla ekként értékelte az alperesnek a TIK utasítás megjelölt pontjaira való hivatkozását is.

[36] A Kúria korábbi döntéseiben (Kf.VII.39.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállón rögzítette, hogy a rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógensek, azok besorolása jogilag rendezett; ugyanígy azt is, hogy a felperes által felsorolt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak. Alapítván az alperes azzal, hogy a KMB Csoport tagjaként a felperes körzeti megbízotti működési körzete a KMB Csoport körzeti megbízottjainak összeadódott működési területére bővült. Ezzel összefüggésben helytállón állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek a munkaköri leírásban szereplő feladatait a működési területén kellett ellátnia, nem pedig a KMB Csoport működési körzetében. Okszerűen jutott továbbá a fentiek alapján arra a következtetésre is, hogy a felperessel a KMB Szabályzat 25. pont a) és g) alpontjaiban foglalt kifejezett tilalom ellenére ellátott feladatok ugyancsak megbízási díjra jogosítottak.

[37] A Kúria következetes gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül (Kf.VII.39.525/2021/3.).

[38] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták. A fellebbezésben előadottak alapján valóban tévesnek bizonyult az az ítéleti megállapítás, miszerint a megbízási díj a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottan is megilleti a felperest, azonban az elsőfokú bíróságnak a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakkal kapcsolatos helyes következtetésére figyelemmel ez a körülmény az ügyben jelentőséggel nem bírt.

[39] Az alperes fellebbezésében ugyan hivatkozott a BMr2. 10. § (2) bekezdésében, és a – tévesen BMr2.-ként megjelölt – BMr1. 2. számú mellékletében foglaltak sérelmére, azonban ezzel összefüggő indokolást a felperesi igény jogalapjának vitatásán túlmenően nem adott elő.

[40] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összegszerűségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összegszerűségi eredményre vezettek volna. Mindezek hiányában a jogsértés tényének (a fellebbezésben felhívott jogszabályi rendelkezésből beazonosíthatóan a megbízási díj aránytalan mértékének) alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette.

[41] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[42] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

[43] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5)-(6) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[44] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[45] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. február 21.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.	dr. dr. Kecskés Zsófia s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró